Κυριακή Παραλύτου: «Θέλεις να γίνης υγιής;» (Άγιος Αμφιλόχιος, Επίσκοπος Ικονίου)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 5 Μαΐου, 2023

Ακούσαμε από το ευαγγέλιο του Ιωάννη (Ιω. 5:1-15): «Έπειτα από αυτά ήλθε η εορτή των Ιουδαίων και ανέβηκε ο Ιησούς στα Ιεροσόλυμα. Εκεί δε στα Ιεροσόλυμα υπήρχε μία δεξαμενή νερού, η οποία στην Εβραϊκή γλώσσα είχε το όνομα Βηθεσθά. Γύρω της, επίσης, υπήρχαν πέντε υπόστεγα. Σ' αυτά τα υπόστεγα βρισκόταν πολύ πλήθος από αρρώστους, τυφλοί, χωλοί, άνθρωποι με ακίνητο και σαν ξερό κάποιο μέλος του σώματός τους. Ανάμεσά τους βρισκόταν κι ένας άνθρωπος, ο οποίος**ήταν ασθενής τριανταοκτώ χρόνια**. Όταν τον είδε ο Ιησούς (που γνωρίζει τα πάντα, ακόμη και πριν τη γέννησή τους), και σαν Θεός που ήταν ήξερε ότι πολύ καιρό είναι άρρωστος, του λέγει· "***θέλεις να γίνης υγιής;***"».

Ω η δίχως ίχνος κενοδοξίας πρόθεση του Κυρίου να θεραπεύσει τον άρρωστο! Δεν περιμένει να τον παρακαλέσουν οι ασθενείς, ο ίδιος βιάζεται να τους θεραπεύσει. Όντας ήλιος της δικαιοσύνης απλώνει σε όλους τις ακτίνες της ευεργεσίας του.

***

Υπήρχε λοιπόν στα Ιεροσόλυμα, κοντά στην Προβατική πύλη του τείχους, μία δεξαμενή νερού, η οποία στην Εβραϊκή γλώσσα είχε το όνομα Βηθεσθά. Γύρω της, επίσης, υπήρχαν πέντε υπόστεγα. Σ' αυτά τα υπόστεγα βρισκόταν πλήθος από αρρώστους, τυφλοί, χωλοί, άνθρωποι με ακίνητο και σαν ξερό κάποιο μέλος του σώματός τους.

Τα πέντε υπόστεγα, τα γεμάτα αρρώστους, **συμβολίζουν** την Ιουδαϊκή αρρώστια.

Και πράγματι ασθενεί ο Ιουδαϊκός λαός δια των **πέντε αισθήσεων** – της όρασης, της όσφρησης, της γεύσης, της ακοής, της αφής –, μέσω αυτών αρρώσταιναν τα παιδιά των Ιουδαίων.

Δεν είχαν καθαρή όραση, αφού, αν και έβλεπαν θαύματα, δεν τα έβλεπαν. Δεν είχαν καλή γεύση, αφού, αν και έτρωγαν μάννα, αυτοί ζητούσαν να τρώνε σύκα. Δεν είχαν υγιή όσφρηση, αφού προτιμούσαν να οσφραίνονται διαβολική δυσωδία από την ευωδία του Δεσποτικού μύρου. Δεν είχαν καλή ακοή, αφού έδειχναν προθυμία υπακοής στα διαβολικά συρίσματα κι όχι στις προφητικές φωνές. Δεν είχαν τέλος αφή που να τους βοηθά, αφού προσκυνούσαν τα είδωλα και περιφρονούσαν τον ζώντα Θεό.

Αλλά με την ένσαρκη παρουσία του ο Δεσπότης Χριστός, ο ποιητής των αισθήσεων και των κτισμάτων δημιουργός, διόρθωσε τα σωματικά πάθη και τα ψυχικά νοσήματα.

***

Ο συγκεκριμένος **παράλυτος** διπλή αρρώστια υπέφερε· το σώμα του καταστρεφόταν με την αρρώστια και η ψυχή του διαλυόταν από τις αμαρτίες του. Γι’ αυτό και ο Κύριος ως ιατρός του σώματος και της ψυχής, του δίνει την υγεία, αλλά φωτίζει και το πνεύμα του. Τον προστάζει να κουβαλήσει το κρεβάτι του, αλλά επιτρέπει και στην ψυχή του να αποκτήσει την αρετή.

Γιατί λοιπόν, όταν είδε ο Κύριος τούτον τον παράλυτο, του είπε, καθώς όλοι γνωρίζετε: «Θέλεις να γίνεις υγιής;». Αλλά επιτίθενται οι Ιουδαίοι στον Κύριο λέγοντας: «αν ήταν Θεός ο Χριστός, πώς ρωτά τον παράλυτο “Θέλεις να γίνεις υγιής;” Βασανιζόταν ο παράλυτος τριανταοκτώ ολόκληρα χρόνια, παρέμεινε υπομονετικά δίπλα στη δεξαμενή, για να θεραπευθεί και τον ρωτά “Θέλεις να γίνεις υγιής;” Ποιος Θεός ρωτάει;»

Σ’ αυτή την περίπτωση ο Κύριος δεν ρωτά επειδή δεν γνωρίζει, αλλά επειδή θέλει να προσφέρει θεραπεία σωματική και ψυχική. Αν η ασθένεια του παραλύτου ήταν μόνο σωματική, ο Κύριος δεν θα τον ρωτούσε «Θέλεις να γίνεις υγιής;». Γνώριζε καλά την επιθυμία του, ότι δηλαδή θέλει να γίνει υγιής. Αλλά, επειδή**η αρρώστια του ήταν**

κυρίως πνευματική – ψυχική, γι’ αυτό το λόγο ρωτά τον παράλυτο «Θέλεις να γίνεις υγιής;», δηλαδή: «**Πρόσεξε στο εξής να μην αμαρτάνεις**».

«Θέλεις να γίνεις υγιής;» Δώσε τη συγκατάθεσή σου και λάβε την ίαση, επειδή **κανέναν δεν αναγκάζω με τη βία να ακολουθήσει τις εντολές μου** · γιατί εγώ είμαι Αυτός που δια του προφήτου εδώ και πολλά χρόνια σας είπα με δυνατή φωνή: «Εάν θελήσετε και με ακούσετε και συμμορφωθείτε υπακούοντας στις εντολές μου, θα φάγετε πλούσια τα αγαθά της γης. Εάν όμως δεν θελήσετε και δεν με υπακούσετε και απομακρυνθείτε από το θέλημά μου, η μάχαιρα των εχθρών σας θα σας καταφάγει» (Ησ. 1:19-20).

***

Επειδή λοιπόν, ο άνθρωπος είναι αυτεξούσιο ζώο, και καθώς ο παράλυτος ήταν ψυχικά διαλυμένος, γι’ αυτό το λόγο ο Κύριος, για να μη του παράσχει δηλαδή τη θεραπεία άνευ πληρωμής και ανταπόδοσης, τον ρωτούσε ζητώντας ταυτόχρονα τη συγκατάθεσή του: «Θέλεις να γίνεις υγιής;».

Για τις σωματικές αρρώστιες δεν θα ρωτούσε σε καμιά περίπτωση κάτι τέτοιο ο Κύριος, όπως πράγματι δεν ρώτησε ούτε την αιμορροούσα, ούτε τον λεπρό, ούτε τους δύο τυφλούς. Όπου όμως γνώριζε καλά πως υπήρχε πνευματική αρρώστια, σ’ αυτή την περίπτωση ρωτούσε, ζητώντας τη συγκατάθεση του ερωτηθέντος. Αν δεν έπαιρνε την συγκατάθεσή του, δεν προχωρούσε στη θεραπεία του.

[Από το βιβλίο: «ΕΟΡΤΟΔΡΟΜΙΟΝ. Πατερικοί Λόγοι σε Δεσποτικές και Θεομητορικές εορτές». Ενωμένη Ρωμηοσύνη. Σειρά: Πατερικός άμβων 1, Θεσσαλονίκη 2020, σελ. 687 (απόσπασμα)]

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org*)*